

Epetoidi inänite **Pabodo nänö cadota ante yewæmongainta**

Waa quëwencæminimpa, ante

¹ Wængonguï angä ëñëninque Itota Codito botö imote da godongä gogaïmo inte botö Pabodobo inömö inte yewæmömopa. Epeto inömö quëwëmini incæ minitö Wængonguï quimini inte Itota Codito nempo quëwëninque në ædæmö cæte pönëmini inöminite botö, Minitö acæminimpa, ante yewæmömopa. ² Mönö Mæmpo Wængonguï tönö mönö Awënë Itota Codito piyænë cæte waadete pönö cæda ate minitö gänë pönëninque waa quëwencæminimpa, ante yewæmömopa.

*Codito nempo quëwëninque mönö eyepæ
ëwocamompa*

³ Mönö Awënë Itota Codito Wæmpocä inongante Itota inömö adocä ingantedö ante, Botö Wængonguï inongä ingampa, ante apænegacäimpa. Inique mönö inömö Codito tönö do öönæde æite bai tömengä nempo quëwëñömonte adocä Itota Wængonguï incæ tæiyæ waëmoncoo në ëwocagaingä inte pönö cæcä æninque mönö tömengä nänö ëwocadoncoo tömancoo bai adobai eyepæ pöni ænte ëwocamompa. Mänömaï cæcä adinque mönö tömengä ingante apænedinque, Bitö waa pöni cæbi æmönipa, ante watapæ apænecäimpa. ⁴ Tömengä inömö edæ, Codito nempo quëwëninque

mīnitō botō ayōmo edæ tæiyæ waēmō ēwocamīni
 inte edæ wentamō mongænāmaī incæmīnīmpa,
 ante tōmengā inguipoga nānō badōnāmaī iñedē
 incæ mōnō īmonte pōnō apænte ængacāīmpa.
 Ayæ mōnō īmonte waadete pōnēnīnque tōmengā,
⁵ Botō pæpogate baī æmo beyænque mīnitō
 iñōmō Itota Codito nempo quēwēnīnque botō
 wēmīni baquīmīni incæmīnīmpa, ante cædinque
 tocæboīmpa, angacāīmpa. Īnīnque tōmengā doyedē
 nānō angaiñō baī cædinque pōnō angā ate mōnō
 Wængonguī wēmō cōwē baquēnēmō ingamōīmpa.

⁶ Edæ nanguī waadete pōnō cædinque tōmengā
 nānō nē Waadecā ingante da pōnongā æmōmpa.
 Mānōmaī beyæ mōnō iñōmō tōmengā ingante, Bitō
 ñāō apāite baī ēmōnōmi inte mānōmaī waadete
 pōnō cæbi æmōnīpa, ante watapæ apænecāīmpa.
⁷ Edæ tōmengā nānō nē Waadecā iñōmō mōnō
 īmonte æncæte ante nāmā wepæ godonte ængā
 beyænque mōnō abæ tawænte quēwēmōmpa.
 Ayæ adobaī tōmengā wepæ inte ñā mēnongacā
 beyænque ēñēnāmaī mōnō cædō ante Wængonguī
 nanguī waadete pōnō cædinque ñīmpo cæcā
 quēwēmōīmpa. ⁸ Tōmengā iñōmō edæ, Æbānō ī,
 ante tōmānō ante nē ēñēnongā inte, Æbānō cæquīī,
 ante edæ nōingā ēñēnīnque mōnō beyæ ante
 godōmenque nanguī pōnō cæcā æmōīmpa. ⁹ Ayæ
 edæ, Codito tōnō guēa cædinque nāmā botō ānō baī
 cæte tocæboīmpa, ante Wængonguī angacāīmpa.
 Tōmengā mānōmainō ante nānō wēmō iñōmō
 angaiñō ante mōnitō īmōnite ñōwo edonque pōnī
 odōmonte apænecā ēñēmōnīpa. ¹⁰ Tōmengā, Īñedē
 cæcæboīmpa, ānīnque tōmengā nānō angaiñedē

īinque ba ate tōmengä nänö angainö bai edæ īinque cæcæcäimpa. Edæ öönæde ongoncoo tönö ingui-poga ongoncoo tōmancoo tē gæte māmō adocanque nempo Codito Awēnē nempo godōmo æncæcäimpa, ante cæcampa.

¹¹ Nämä pönente nänö angainö bai tōmänö ante adobai pōni nē cædongä inte Wængongui, Īimāi cæcæboimpa, ante pönente ate cōwē cæcampa. Īinque tōmengä, Codito nempo quēwēnāni īnānite æncæboimpa, ante nänö pönente angainö bai cædinque, Mīnitō Codito nempo quēwenguīmīni incæmīnimpa, ante pönēninque mōnitō īmōnite apænte ængacäimpa. ¹² Mōnitō, Codito beyæ watapæ bacæimpa, ante tāno pönēmōni īñmōnite tōmengä, Botō ñāō ēmōnō ante watapæ apænemīni bacæmīnimpa, ante mōnitō īmōnite pōnō apænte ængacäimpa.

¹³ Ayæ, Codito pōnō ængä beyænque mīnitō quēwencæmīnimpa, ante Wængongui watapæ nänö apænegainö ante ēñente pönēninque mīnitō epe-teomīni adobai Codito nempo quēwēmīni īmīnīpa. Wede pönēmīni adinque Wængongui, Botō wēmīni īmīnīpa, ante edonque acæimpa, ante odōmoncæte ante tōmengä ēmōwo ante mīnitonga yewæmonte bai cædinque tōmengä Tæiyæ Waēmō Önōwoca ingante da pōnongä ænte ēwocamīnīpa. ¹⁴ Edæ Wængongui, Botō quīmīni īnōmīni inte mīnitō abæ tawænte mīni goyedē mīnitō ænguincoo māñīñedē ate eyepæ pōni æncæmīnīpa, angampa. Äninque tōmengä, Nō pōni impa, ante ēñencæmīnīpa, ante cædinque tōmengä Önōwoca ingante ñōwo da pōnongä ænte ēwocamōmpa. Īinque panca-

cooga do ænte bai ewocamö inte mönö, Ìincayæ ate mönö tömancoo ænguinque impa, ante edonque eñengæimpa. Tömengä mänömaï cæcä adinque mönö, Wængongui bitö godömenque ñäö apäite bai bitö emonguinque mänömaï cæbipa, ante watapæ apænecæimpa.

Nö eñenäni bacædänimpa, ante Pabodo apænecampa

¹⁵ Botö iñömö, Epeteoidi mönö Awënë Itota ingante wede pönänäni inänipa, ante tededäni eñentabopa. Ayæ adobai, Wængongui quinäni tömänäni inänite epeteoidi iñömö waadete pönänäni inänipa, ante eñenimo inte, ¹⁶ botö ñimpo cædämaï inte Wængongui ingante cöwë waa ate pönëninque apænebopa. Ayæ minitö beyæ ante cöwë apænebopa. ¹⁷ Itota Codito mönö Awënë iñongante Wængongui iñömö adocä Codito Wængongui inongä ingampa. Ayæ nē Mæmpocä inongä inte tömengä ñäö emönongä ingampa. Tömengä ingante apænedinque botö, Bitö Önöwoca ingante da pönömi æninque epeteoidi iñömö nē eñenäni bacædänimpa, ante apænebopa. Ayæ, Bitö Önöwoca pönö odömongä adinque epeteoidi wæætë Itota Codito ingante do ate bai ædæmö pönencædänimpa, ante botö minitö beyæ ante Wængongui ingante cöwë apænebopa.

¹⁸ Wængongui pönö cæcä beyænque watapæ bacæimpa, ante minitö pönente tocæminimpa, ante cædinque Wængongui minitö iminite aa pegacäimpa. Ayæ adobai, Mönö tömengä quimö inte tæiyæ waëmö bayömonte tömengä nänö godömenque ñäö emonguinque mönö imonte

ængacäimpa. Mänine mënea edæ näwangä ïnepa, ante mïnitö eñencæminimpa, ante botö, Wængonguï bitö tömënäni mïmönë tica ënente bai odömonte apænebi ate do eñencædänimpa, ante Wængonguï ingante apænebopa. ¹⁹ Mönö në pönëmö ïñömonte Wængonguï nänö pönö cæquinö ante tömengä nänö tæï piñæmämö æpodö i, ante mönö ædö cæte tee mante aquiï. Incæte mïnitö, Mänimämö ante æpodö i, ante epeteoidi eñencædänimpa, ante botö Wængonguï ingante apænebopa. Edæ, Tömengä nänö tæï piñæmämö ïñömö æbänö i, ante eñencæte ante mönö, Tömengä gomonga tæï piñænongä inte iïmai cægacäimpa, ante eñengæimpa.

²⁰ Në tæï piñænongä inte Wængonguï angä ate mönö Codito ïñömö do wæningä inte edæ do ñäni ömæmongacäimpa. Ayæ godömenque tæï piñæninque Codito ingante öönæde ænte mæidinque Wængonguï tömëmæ inö angä Codito tæ contagacäimpa. ²¹ Edæ æcämenque pedænguipoga ïñonte mïinguipoga ïñonte ñænængä inte në angä inaa, æcämenque në awënë inaa, æcämenque tæï piñænte ongongä inaa, æcämenque ingante, Awënë ingampa, ante godö pemönänii mäninäni tömänäni öñönäni que incædänimpa. Mönö Codito adocanque ingante ogæ æænonte bai cædinque Wængonguï angä ate tömengä wæætë Tæiyæ Awënë bacä acæimpa. ²² Ayæ Wængonguï tömäo ïñömö ongoncoo Codito öñöwaca inö pönö wææntodöninque edæ, Bitö edæ Tæiyæ Awënë inömi inte edæ æmonga pönï ongoncæbiimpa, angacäimpa. Ayæ, Bitö ïmite godongämæ në pönënäni tömënäni Ocamö bai ïñömite, ²³ tömënäni wæætë bitö baö bai adoyonque bai incædänimpa.

Codito ingante mänömaïnö ante apænedinque Wængongui, Bitö nê Awënë inömi inte tömäo iñömö ongoncoo tömancoo bitö nempo ongoncooque bacæimpa. Ayæ bitö imite nê pönëñäni iñömö bacoo inäni yebænäni ininque bitö enempodö eyede pöni bacæimpa, ante Wængongui Codito ingante pönö cægacäimpa.

2

Wængongui nänö waadete pönëñö beyænque quëwëmö

¹ Minitö guiquënë wëñëñedë ëñëñämaï cæte quëwëmiñi inte wënæ wënæ miñi cædö beyæ dobæ edæ wæwocaimiñi ingamïnimpa. ² Nê inguipogaque ante pönëñäni taadö adodö cægonte bai minitö mäniñedë edæ wënæ wënæ cæte quëwengamïnimpa. Ayæ wënæidi tæi piñænte nani owocabo awëmö iñömö nani cægönö adodö gote bai minitö tömënäni awënë miñæ tee empote godinque wënæ wënæ cægamïnimpa. Ñöwo incæ Wængongui nänö änö ante nê ëñëñämaï cæte quëwënäni guiquënë adocä wënæ awënë nänö pönëwënö ante ëñente ëwocadinque cædänipa. ³ Wëñëñedë tömënäni tönö godongämæ quëwëninque mönö tömämö adobai imæcaque ante pönëninque mönö towëmämoque ante quëwengamöimpa. Quiëmenque ante towencæte ante mönö cæinëwënö ante cædinque mönö ocaidë ædëmenque pönëninque mönö cæinëwënonque cæte quëwengamöimpa. Ininque wadäni nani tente wæquënëñö bai mönö adobai imæcaque ante pönente nê cæmö inömö inte edæ Wængongui

nänö piinte panguenämämo ante edæ do tente wæquenëmö ingamöimpa.

⁴ Mänömaï ingaimö iñömonte Wængongui mönö imonte nanguï waadete pönëninque iïmaï nanguï waadedongä inte pönö waa cægacäimpa.

⁵ Mönö eñenämaï cægainö beyæ ante wæwocate wæyömonte tömengä pönö cæcä beyænque mönö Codito tönö godongämæ quëwëmompä. Minitö edæ Wængongui nänö waadete pönö cægainö beyænque quëwëmini iminipa.

⁶ Wængongui angä Codito ñäni ömæmöñongä mönö tömengä tönö godongämæ ñäni ömæmonte bai müimö badinque quëwengamöimpa. Ayæ mönö tömengä nempo quëwëmö iñömonte Wængongui iñömö Itota Codito ingante ææntodöninque mönö imonte öönädë ææntodonte Itota tönö pönö gönongä tæ contate bai ongömompä. ⁷ Mänömaï Itota Codito nempo quëwëñömonte Wængongui iñömö, Botö pönö waadete cædinque godömenque gomonga cæbo acædänimpa, ante cægacäimpa. Ayæ, Miinguiipo badömo ate botö mäniñedë ate odömömo adinque tömänäni, Wængongui nänö waadete pönö cæganca wadäni dicæ adoganca cædäniyaa, ante wæcædänimpa, ante cæcæte ante mänömaï cægacäimpa.

⁸ Edæ Wængongui nänö waadete pönö cægainö beyænque minitö mini quëwënguinque wede pönëmini baminitapa. Incæte minitö dicæ nämä mini cæinö beyænque në wede pönëmini baminitawogaa. Wæætë edæ Wængongui pönongä æninque minitö në wede pönëmini baminitapa.

⁹ İninque, Nämanque cæte quëwëmo aedäni, ante

mönö edæ änāmaī ingæimpa. Īñæmpa wīī mönö cædō beyæ quëwëmompā. ¹⁰ Edæ Wængonguī nānō nē badongaimō inōmō imompā. Ayæ, Codito nempo nē quëwënāni ĩmaī cædinque waa cæcædānimpā, ante tōmengā wëēnēñedē mönö cæquënēnō ante eyepæ badongacāimpā. Īninqe mönö imonte badōninqe tōmengā, Codito Itota nempo quëwëninqe mīnitō mīni waa cæquënēnō ante edæ cæte quëwencæmīnimpā, ante pōnō badongā bagamōimpā.

Codito beyænque gancæ pōnēmompā, ante

¹¹ Mānōmaī beyæ mīnitō, Doyedē ĩmaī ingatimpā, ante pōnēdāni. Oodeoidi ĩñōmō ōnompoca æmontaique ēō togæīnāni inte nāmanque ante edæ, “Nē ēō togæīmōni ĩmōnīpā,” ante pemonte baī apænedānīpā. Wæætē mīnitō oodeomīni ināmaī nē ēñgaīmīni ĩñōmīnite, “Bagāamīni ĩmīnipææ,” ante mānīnāni pīwënāni wægāmīnimpā. Īninqe mīnitō mānīñedē æbānō ingaīmīni inōmīnīi, ante yewæmōmo ate pōnēdāni. ¹² Mānīñedē edæ mönö Codito nempo quëwënāmaī ingaīmīni inte mīnitō mōni idægocabo nempo adobai edæ quëwënāmaī inte nānēnē quëwengāmīnimpā. Īninqe Wængonguī, ĩmaī cōwē pōnō cæcæboimpā, ante nānō angainō ante mōnitō godongāmæ Ao ante ēñente quëwëñōmōnite mīnitō wæætē gobæ nānēnē quëwëninqe Wængonguī nānō angainō ante edæ ænāmaī ingāmīnimpā. Watapæ bacæimpā, ante mōnitō pōnēnō ante mīnitō ĩñōmō nānēnē quëwente ædō cæte watapæ pōnente toquīmīnīi. Gobæ quëwëninqe mīnitō Wængonguī nempo edæ quëwënāmaī ingāmīnimpā.

13 Incæte mīnitō gobæ nē quēwēnōmīni iñōmīnite Itota Codito nāmā wepæ godonte ænīnque mīnitō imīnite ænte māmōngā eyequei pōni pōnīnque mīnitō ñōwo tōmengā nempo quēwēmīnīpa.

14 Wēēnēñedē mōnitō tōnō mīnitō guēadō guēa cædōmō ingaimō inte mōnō, Nānēnē incāmīnīmpa, ante wææ cæ impa tæcæguedē wææ gōnonte bai cægāmōmpa. Codito iñōmō nē piyænē cædongā inte, Wææ cæ impa, mōnō ānōmpa bæ tate wido cæte bai cædinque mōnō imonte āññōmonque badongā bamōmpa. Īnīnque tōmengā mīmōnē nē piyænē cæte entawēnōngā ingā beyænque mōnō adobai gānē pōnēmōmpa. 15 Edæ Wængonguī, Īīmaī cædāni, ante wade wade ante nānō wææ angainō ante ēñēnīnque dodāni godōmenque wææ angadānīmpa. Mōnō Codito iñōmō inguipoga pōnīnque mānīne ante tōmānō ante ēñēnte cæte quēwengacāīmpa. Ayæ, Idæwaa wææ ante impa, ante bai cædinque tōmengā mānīne ante nāmā baonga mongænte wænīnque tee moncate bai cægacāīmpa.

Mānōmaī cædinque tōmengā, Mīnitō mencaboga inte nānēnē quēwēmīni incæte ñōwo piyænē cæte botō nempo godongāmæ quēwencāmīnīmpa, ante cædinque mōnō imonte ænte wempo cægacāīmpa. Īnīnque mōnō edæ piyænē cæte quēwengūnīnque edæ āññōmonque bagāmōmpa. 16 Itota Codito ingante awāa timpodāni wængā ĩnīnque tōmengā mōnō guēadō guēa piīnte cægālmāmo ante ænte mongænte wido cæte bai wængā beyænque mōnō piyænē cæmō bagāmōmpa. Ayæ ado tōmengā awāa nānō wængainō beyænque mōnō

tömämö adocabomö bamö adinque Wængongui wæætē piyænē cædinque mönō imonte Ao äninque ængacäimpa. ¹⁷ Minitö guiquenē gobæ nänenē quēwēñömönite mönitö guiquenē Wængongui weca eyequei quēwēñömönite Codito iñömö inguipoga pöninque mönō tömämö imonte apænedinque, Piyænē cæte gänē pönente quēwēedäni, ante pönö apæ necä eñentamompa. ¹⁸ Tömengä nänö pönö cægainö beyænque möni oodeocabo adobaï minitö wamini adobaï mönō tömämö Wængongui Önöwoca adowocaque ingante ewocamö inte mönō Wæmpocä weca tömämö do pömompa.

¹⁹ İninque mönitö Wængongui quimöni do bagaimöni inte Wængongui nempo quēwēmöni ingaimöni baï Codito nänö pönö cægainö beyænque minitö adobaï mönitö tönö adocabomini do badinque edæ Wængongui nempo quēwëmini iminipa. İninque minitö ñöwo idæwaa wamini ingaminimpa. Wii wabæca quēwente baï edæ tömëmini oncönē ponte owote baï minitö ñöwo Wængongui nempo quēwëminipa. ²⁰ Waodäni dica täno gönöninque tänocaa wænömënæca mænönäni baï Wængongui adobaï cædinque Itota Codito ingante täno gönongä ongöñongante tömengäa godö mænonte baï cædinque mönō imonte iimaï cædinque pönö gönongä gongæmompa. Codito nänö nē da godongaimöni tönö tömengä beyæ nē apænemöni tönö iñömönite Wængongui mönitö imönite æninque wænömënæca gönongä gongæñömönite wadäni inänite gä æænö tæi mænonte baï gönongä gongænänipa. ²¹ Codito nempo quēwēñömönite Wængongui mönitö

imönite adocooga gö cæte bai pönö tæi mænongä ate mönitö æicö bai bacö bai bamönipa. Edæ Wængongui Tæiyæ Waëmö Önöwoca ingante äanque bai ewocadinque mönitö godongämæ Awënë tæiyæ waëmö oncö bai bamönimpa. ²² Bayömönite mīnitö adobai tömengä nempo ongöñömīnite Wængongui mīnitö imīnite æninque mönitö tönö godongämæ māmö adocooga gö cæte tæi mænonte bai cædinque, Mīnitö botö Önöwoca tönö äawocaque bai ewocadinque botö owoquincö bai bamīnipa, ante pönö badongacäimpa.

3

Oodeoidi ināmaī ināni inānite apænecæ gotabopa, ante

¹ Māninö beyæ iīmaī ante apænebopa. Botö Pabodobo iñömö Codito beyæ ante oodeomīni ināmaī imīni imīnite apænecæte ante cæyömote botö imote edæ tee mönedāni wædömo inte yewæmömopa.

² Mīnitö oodeomīni ināmaī imīni iñömö iīmaī ante wabānö eñēmīnitawo. Wængongui pönö angä eñēninque botö mīnitö beyæ tömengä nānö waadete cædönö ante nē apænequēnēmo batabopa. ³ Māninö ante botö, Wængongui awēmö nānö cægāinö ante botö imote edonque odömongä atabopa, ante do wædænque yewæmömo amīnitawo. Edæ adodö ante ñöwo yewæmömopa.

⁴ Ininque mānōmainö ante botö do yewæmöninta adinque mīnitö, Mönö Codito awēmö nānö cægāinö ante Pabodo do ate bai eñengampa, ante eñēmaimīnipa. ⁵ Mönitö wæmæidi nāni quēwēñedē nē quēwengāināni iñömö, Mönö Codito iīncayæ ate pöninque æbānö awēmö cæquingää, ante

ēñēnāmaī inte wægadānimpa. Nōwo guiquēnē Codito beyæ nē apænedāni tōnō mōnitō tōmengā nānō nē da godōnimōni tæiyæ waēmō bamōni iñōmōnite Wængonguī Ōnōwoca mānīnō ante edonque odōmonte apænecā ēñēmōnipa.

⁶ Īmaī ante impa. Mōnitō Wængonguī nānō pōnonguincoo nē ænguīmōni iñōmōnite mīnitō oodeoidi ināmaī imīni inte mōnitō tōnō adocabomīni badinque edæ mōnitō tōnō godongāmæ nē ænguīmīni adobaī bamīnipa. Ayæ, Itota Codito tōnō pōnō cædinque Wængonguī nānō, Cōwē cæcæboimpa, ante angainō do cægacaimpa, ante watapæ pōnēninque mīnitō mōnitō tōnō edæ godongāmæ quēwencæmīnimpa.

⁷ Wængonguī nē tæī piñænogā inte waadete pōnō nanguī cæcā adinque edæ tōmengā beyæ nē cæbo badinque botō Codito ingantedō ante nē watapæ apænebo batabopa. ⁸ Mōnō tōmāmō Wængonguī quīmō iñōmonte botō iñōmō wamīni bai wīi imopa. Botō adoboque wædāmo pōnī imo incæte Wængonguī waadete cædinque pōnō angā ēñēmo inte botō mīnitō imīnite nē apænebo batabopa. Codito nānō pōnō cægainō ante æpodō ī, ante mōnō ædō cæte tee mante ēñenguī. Incæte Wængonguī waadete pōnō cæcā beyænque botō iñōmō Codito waa pōnī nānō pōnō cægainō ante edæ oodeo ināmaī imīni imīnite nē apænequēnēmo batabopa.

⁹ Ayæ Wængonguī tōmancoo nē badongaingā inte wēēnēñedē nāmanque entawēninque awēmō nānō wē wodongāinō ante botō imote odōmonte apænecantapa. Ayæ, Pabodo mānīnō ante edonque odōmonte apænequēnengā ingampa,

ante tömänäni eñencädänimpa, ante pönö apænecä æntabopa.

¹⁰ Codito ingante mönö godongämæ pönencabo iñömonte tömengä wadö wadö ante tömänö ante nē eñengaingä inte mönö tönö godongämæ cæcampa. Mönö tönö mänömaï cædinque tömengä, Botö wadö wadö ante tömänö ante botö eñengainö ante adinque öönæde quëwënäni awënëidi tönö mänñömö nē änäni tönö wæcädänimpa, ante cægacäimpa. ¹¹ Wëenëñedē pedæmāmo iñonte Wængonguï, Cæbo ate awënëidi incæ wæcädänimpa, ante cöwë pönengacäimpa. Nöwo iñömö tömengä mäninö ante nänö pönengainö ante tömengä mönö Awënë Itota Codito tönö godongämæ cædinque do cægacäimpa. ¹² Codito nempo nē quëwëmö inte mönö tömengä ingante wede mönö pönönö beyænque guiñenāmaï inte Wængonguï weca do pöninque apænemompa. ¹³ Mänömaï impa, ante edæ mīnitö do eñëmīnīpa. İnīnque botö mīnitö beyæ ante cædinque botö caate wædö ante pönëninque mīnitö wæætē wædāmaï iedäni. Wæætē, Mönitö godömenque ñäö baï ëmoncæmönimpa, ante Pabodo caate wæcampa, ante pönëninque mīnitö wædāmaï incæmīnīmpa ämopa.

Codito nänö pönönö ante

¹⁴ Mäninö beyæ mönö Awënë Itota Codito Wæmpocä iñongante botö tömengä önöwaca inö da guicapodinque apænebopa. ¹⁵ Tömengä iñömö edæ adocanque näwä Wæmpocä ingampa. İnīnque inguipoga quëwëmö incæ öönæde quëwënäni incæ

tömengä ingante, Mæmpo, ante nē tedemö iñömö mönō tömengä tönō mönō wæmpocabo bai imompa.

16 İninque mönō Wæmpocä ingante apænedinque botō mīnitō beyæ ante iīmaī ante apænebopa. Wængonguī bitō nē ñäö bai entawēmi inōmi inte bitō Tæiyæ Waēmō Önōwoca ingante epeteoidi inānite da pönōmi æninque tömēnāni wæætē edæ mīmō tæī piñænte entawencædānimpa, ante apænebopa. 17 Ayæ, Mönō Codito adobai mīnitō weca pōñongante mīnitō mīmönē wede pönēninque tömengä ingante ædæmō entawencæmīnimpa, ante mönō Wæmpocä ingante apænebopa. Ayæ, Awæ ædæmō guiwa inte tömēmæ äwäate pæwæ bai cædinque mīnitō iñömö adobai tömengä nānō waadete pönēmāmo entawēninque edæ mīmönē tæī ongōmīni bacæmīnimpa. 18 Ayæ mönitō Wængonguī quimōni tönō mīnitō adocabomīni inte tæī piñæmīni badinque, Itota Codito nānō waadete pönēnō ante ægancadō owoo, ante eñencædānimpa, ämopa. Ayæ, Tömengä nānō waadete pönēnō iñömö edæ yepanca pōni owopa, oopānō pōni owopa, æibæ pōni owopa, wincamō pōni owopa, ante eñencædānimpa, ante apænebopa. 19 Ayæ edæ, Mönō Codito waadete nānō pönēnō æbānō gomonga pōni owoo, ante mönō ædō cæte eñenguīi, ante mönō wædō incæte mīnitō mäninō ante eñencæmīnimpa. Ayæ edæ, Mäninō ante eñēmīni inte mīnitō Wængonguī nānō nanguī entawēnō edæ eyepæ pōni entawencæmīnimpa, ante botō mönō Wæmpocä ingante apænebopa.

20 Mönō änō ante ayæ mönō pönēnō ante

eyepæ cædongä inte Wængongui iñömö mönō imonte tæi piñænte nänō cæpāmo ganca cædinque nanguï gomonga cæcä ingampa. İninque ñōwo iñömö mönō Wængongui ingante waa ate pōnente apænecæimpa. ²¹ Edæ do wænte æigaināni tönō ayæ ate eñate quëwenguināni tönō mönō tōmāmō Codito ingante godongāmæ mönō pōnencabo inömö inte Itota Codito ingante ewocadinque mönō godongāmæ apænecæimpa. Mæmpo Wængongui eñēmi. Bitō adobique ñāō emongaimi inōmi imipa, ante mönō ñimpo cædāmaï inte cōwē waa ate apænecæimpa. Mänōmaï impa, ante botō, Amëe, ämopa.

4

Codito nempo quëwëninque adocabomö imompa

¹ Waa cæte quëwencæminimpa, ante Wængongui aa pecantapa, ante eñēmīni inte mīnitō tōmengä nänō ānonque ante eñēnte cædinque quëwencæminimpa. Botō mönō Awënë beyæ tee mönete wæcōmo incæ ämo eñēedāni. ² Mīnitō nāmā ængō cædāmaï inte, Önōmoque bai imopa, ante pōnëninque wadāni inānite edæ ædæmō cæedāni. Æiquedō waa cæquīnāni, ante wædāmaï inte edæ piyænē cæte quëwëedāni. Ayæ wadāni mīnitō imīnite wënæ wënæ cædāni wædinque tōmënāni inānite wæætē piināmaï inte ædæmō waadete cæedāni. ³ Mīnitō, Mönō pōnencabo piyænē cædinque cōwē adodō ante pōnente edæ Wængongui Önōwoca tönō āanque bai ee ewocacæimpa, ante nanguï cædinque wacä ingä wacä ingä edæ waa cæedāni.

4 Mönö Awënë pönö cæcä ate watapæ bacæimpa, ante mīnitō adodeque ante pōnente tocæminimpa, ante Wængonguī mīnitō īminite edæ adodeque ante aa pegacæimpa. Īnīnque mǎnīne, Watapæ bacæimpa, ante mīni pōnēne adodeque ĩ bai Wængonguī Ōnōwoca edæ adobai adowocaque inte quēwengampa. Tōmengä adowocaque nempo quēwēnōmō inte mōnō adobai edæ adocabomonque inōmō ĩmompā. ⁵ Mönö

Awënë edæ adocanque pōni ĩnongä ĩñongante tōmengä ingante mōnō wede pōnēnō adobai adodeque pōni ĩnepa. Ayæ adodō ante pōnēnīnque æpænē guīdīnque mōnō adopænenque guīte bai guītamompā. ⁶ Wængonguī adocanque pōni ĩnongä inte tōmengä tōmāmō Wæmpocä adocanque ingampa. Tōmengä ĩñōmō edæ Tæiyæ Awënë pōni ĩnongä inte tōmāmō ĩmonte nē aacä ingampa. Tōmengä adocanque pōni nempo quēwēñōmonte tōmengä wæætē mōnō tōmāmō mīmōnē quēwengampa.

⁷ Incæte mōnō Codito, Mīmōnē bitō entawenganca ænte cæe, ante tee mante bai cædīnque adocanque ingante waadete pōnō cædīnque wacä ingante waadete pōnō cædīnque edæ tōmāmō ĩmonte tōmengä nānō pōnō cæcoo eyepæ pōnongä ænīnque entawēmompā. ⁸ Codito mǎnōmāi cæcæcæimpa, ante pōnēnīnque awënë Dabii wodi ĩmāi ante yewæmongacæimpa.

“Tōmengä æibæ æicæ cædīnque wadāni ĩnānīte bæi ongonte ñā cæyænte tōmengä mīñæ ænte mæicä æigadānimpa.

Ayæ æīdīnque tōmengä mōnō waocabo ĩñōmonte,

Minitö entawenguinö, ante eyepæ pædæ
 pönongä ænte entawengamöimpa,”
 ante Dabii nänö yewæmonte angainö bai impa.

⁹ Mänine, “Æigacäimpa,” ante nani angaine iñömö
 quinante yewæmongatii. Edæ, Tömengä inguipoga
 tadömengadæ do wææningä inte æigacäimpa,
 ante odömoncæte ante yewæmongatimpa. ¹⁰ Nē
 wæængaingä inongä iñömö adocä do öönæde
 gömonga æidique inguipoga tömäo öönæde
 tömäo tömäo iñömö edæ godömenque æibæ pöni
 quëwengä inongä ingampa. ¹¹ Tömengä tömancoo
 nē enemocä inongä inte adocä mönö waomö
 imonte pönö angä ænte entawëninque mönö iimaï
 cæmö bamöimpa. Pancamöniya imönite tömengä
 angä ëñëninque tömengä nänö nē da godongaïmöni
 batamönipa. Pancamöniya guiquënë Wængonguï
 waa pöni nänö pönö cægäinö ante nē apænemöni
 batamönipa. Pancamöniya guiquënë Wængonguï
 beyæ nē apænemöni batamönipa. Pancadäniya
 guiquënë nē aadäni badänitapa. Ayæ pancadäniya
 guiquënë nē odömonte apænedäni badänitapa.
¹² Mänömaï pönö cædique mönö Codito mönö
 ocamö bai inongä inte, Botö baö bai adoyonque
 bai inäni iñömö ñancæ äate bai tæi piñænäni
 ëwocacædänimpa, ante pönö cægacäimpa. Mönö
 imonte tömengä, Minitö Wængonguï quimïni
 inömïni inte tömänäni inänite nē cæmïni inte godö
 cæcæmïnimpa, ante pönö cægacäimpa.

¹³ Mïni wede pönënö ante mïnitö tömämïni
 adoyömö ante pönencæmïnimpa, ante mönö Codito
 pönö cægacäimpa. Ayæ, Botö Wængonguï Wëmo
 iñömote mïnitö botö imote ate bai pönencæmïnimpa,
 ante tömengä pönö cæcampa. Ayæ æmæwo pæmïni

baï mīni baquinque mīnitō botō entawēnō ædæmō entawencæmīnimpa, ante Codito edæ da pōnongā eyepæ æmompā. ¹⁴ Īnīnque æmæwo pædīmō inte wēñæmō ĩnāmaï ĩmō ĩnīnque mōnō edæ oda cædāmaï ingæimpa. Wadāni guiquēnē mā pōnēnīnque, Æbānō cæmō ate oda cæquīnānīi, ante edæ nāmāneque tedewēnānīpa. Tōmēnāni ĩñōmō edæ babæ cæcæte ante cædīnque waa cæte baï cædāni ataquēedāni. Woboyæ ædæ go ædæ go pæmænte baï cædīnque tōmēnāni wadō ante odōmonte tedewēnānīpa. Mānōmaï wido piñænte baï cædāni incæte mōnō ĩñōmō Codito nānō entawēnoncoo ænte entawēnīnque ää mænāmaï ingæimpa.

¹⁵ Wæætē Wængonguï, Nāwangā pōnī impa, ante nānō apænegaīnō ante mōnō tōmānāni ĩnānite waadete pōnēnīnque apænecæimpa. Mānōmaï cædīnque mōnō Codito baō baï ĩñōmonte tōmengā nē Ocamō baï inte pōnō angā beyænque mōnō ñancæ äadīnque godōmenque picæmō bamompā. ¹⁶ Mōnō baonga wepæ eyepæ ēñadīnque ñancæ äadīnque tæï piñænte pæte quēwēmompā. Adobaï mōnō Codito baō tōnō adoyonque baï ĩnōmō inte mōnō tōmengā nānō apænedō ante ēñēnōmo inte ñancæ äate pæte baï quēwēmompā. Ayæ wæætē ocai encamō inte mōnō pæ pagængūnque wangō tēnāmaï oguincai bamē impa. Ayæ adobaï mōnō Codito nānō waadete pōnēnō ante mīmōnē entawēmō inte mōnō wacā ingā wacā ingā godō aamō inte mōnō pōnencabo incæ edæ tæï piñænte entawēmompā.

Codito nempo mōnō ūmaï quēwēmompā, ante

17 Īninqe mōnō Awēnē nempo quēwēnōmo inte botō nō āmo ēñēdāni. Wadāni nē ēñēnāmaī ināni ōnonquedō ante pōnēninqe quēwēnānīpa. Mīnitō guiquēnē adobaī quēwengaimīni inte ñōwo wæætē ñimpo cædinque mǎnōmaī cædāmaī inguēnē quēwēmīnīi. 18 Tōmēnāni guiquēnē mīmō ēnēnānīpa diyæ Wængonguī weca ponguīnānīi. Mīmō ōmædēnāni inte tōmēnāni ocaī ēñēnāmaī badāni beyænque Wængonguī weca pōnāmaī inānīpa. Edæ wentamō mongæninqe tōmēnāni ocaī wēmō encadāni inte idiquibæ ante pōnēnānīpa. 19 Īnāni ĩñōmō tōmēnāni nāni cæquēnēnō ante ñimpo cædinque ñōwo wæætē guīñēnāmaī inte baō nāni towēinēnō ante cæcæte ante nāmā pædæ godonte baī edæ cædānīpa. Edæ, Quiēmē wīwa cæquīi, ante mǎnīnonque cæcæte ante godōmenque cæinente wædānīpa.

20 Wæætē mīnitō guiquēnē, Mōnō Codito æbānō ingāā, ante pōnēninqe edæ wīi tōmēnāni nāni cæinēwēnō baī mīni cæquinque edæ pōnēmīnitapa. 21 Tōmengā apænecā edæ wīi ēñēmīnitawo. Īñæmpa, Wængonguī nō pōnī nānō apænegainō ēñēninqe Itota ĩñōmō mīmōnē entawengampa, ante mīnitō tōmengā nempo quēwēñōmīnite tōmengā mǎnōmainō ante adodō ante edæ do odōmonte apænecā ēñēmīnitapa. 22 Mīnitō wēēnēñedē mīni cæte quēwengainō ante tōmengā ĩīmaī ante odōmonte apænegacāimpa. Babæ pōnente mīni cæinente wæwēnō beyæ mīnitō mīmōnē wentamō mongænte wæwēmīni inte do mīni entawengainō ante edæ wido cæedāni, ante odōmonte apænegacāimpa. 23 Edæ mempoga ēñagaimīni inte mīnitō ēñēnō do mīi pōnī encamīni

inte müinonque ante pönencæminimpa, ante odömönte apæneçä eñeminitapa. ²⁴ Ayæ, Botö pönö badömo ate minitö botö bai tæiyæ waëmö ewocadinque nö pönî cæte quëwencæminimpa, ante Wængonguï pönö badongä ate minitö müimîni bagaminimpa. İninqe tömengä, Mäninö Wængonguï nö pönî nänö entawënö æninqe minitö ædæmö entawencæminimpa, ante odömönte apæneçä do eñeminitapa.

²⁵ Mänömaï beyæ minitö tömämîni, Mönö adocabomö imompa, ante adinqe babæ müni tedewëninö ante ñimpo cædinque wacä ingante wacä ingante näwangä ante apæneedäni.

²⁶ Ænguï bamîni incæte minitö piyænë cædinque wacä ingante wënæ wënæ cædämaï ee aedäni. Edæ gawadecæ ganca nanguï piïninqe edæ müni wæquinque imaimpa. ²⁷ Mänömaï cædinque minitö, Wënæ incæ pönö cæçä ate botö ænguï batabopa, ante pönente wædinque ñöwo wæætë, Wënæ botö weca pönämaï incæçäimpa, ante nämä wææ cæedäni.

²⁸ Në awëmö æningä iñömö ñöwo edæ ee cædinque awëmö ænämaï incæçäimpa. Wæætë, Botö önompoca nanguï cædinque ænte quëwëninqe në ænguënënäni inänite adobai godömo æncædänimpa, ante cæçäçäimpa.

²⁹ Minitö nämä önöne wææ aadinque wiwa ante tededämaï iedäni. Wæætë edæ, Wadäni æbänö ante eñinguënënäni inäni, ante pönëninqe minitö, Tömënäni tæi piñænte entawencædänimpa, ante cædinque në eñënäni beyænque ante waadete godö cædinque apæneedäni. ³⁰ Wængonguï Tæiyæ Waëmö Önöwoca iñömö minitonga pö guiidinqe,

Botö æmo beyænque mīnitö iincayæ ate æmæwo abæ tawænte gote bai quëwencæmīnīmpa, ante odömoncæte ante yewæmōte bai cægacāīmpa. Īnīnque mīnitö, Wēnæ wēnæ mōni cædö beyæ ante Wængonguī Önōwoca wæwente badāmaī incæcāīmpa, ante wææ cædinque edæ ēñēte cæedāni.

³¹ Ayæ, Wīi waēmö awædö, ante mīni pīiwēnīnö ante edæ ñīmpo cæedāni. Äīmö ante mīni pönēwēmāmo adobai ñīmpo cædinque ænguī pōni mīni badīmāmo edæ ñīmpo cæedāni. Yæ ante mīni pīinte ogæ tedewēmāmo, wacā ingante ante mīni pīinte tedewēmāmo edæ ñīmpo cæedāni. Ayæ pīinte cæquinque ante mīni entawēnīnö ante tōmānö edæ wido cæedāni. ³² Wæætē godongāmæ waadete cædinque wacā caate wæcā adīnque mīnitö godongāmæ Ca ca wæcæmīnīmpa. Ayæ Codito ængä beyænque Wængonguī mīnitö imīnite pönö ñīmpo cæcampa cæmīnīi. Tömengä ñīmpo cæcā quëwēmīni bai mīnitö adobai cædinque wadāni wēnæ wēnæ cæyönānite wacā ingä wacā ingä ñīmpo cæmīni quëwēnānīi.

5

Wængonguī wēmīni, iīmaī cæte quëwēedāni, ante

¹ Īnīnque Wængonguī wēmīni iñömö mīnitö tōmengä nānö nē waademīni inōmīni inte Wæmpocā nānö cæi bai ante cōwā adīnque adobai cæedāni. ² Baö, Wængonguī quī, ante godōnīnque, Oguī wacæīmpa, ante iya tānāni bai cædinque Codito mōnö imōte waadete pönēnīnque edæ adobai cægacāīmpa. Tömengä iñömö, Botö

Wængonguī quīmo ĩmopa, ante nāmā wepæ pædæ godōninque mōnō ĩmonte wæætē ængacāimpa. ĩninqe tōmengā nānō waadete pōnēnō bai mīnitō adobai waadete pōnēninque quēwēedāni.

³ Wæætē edæ mīni pōnencabo ĩñōmīnite waocā adocanque incæ nānōogængā ĩnāmaī ĩñongante godō guēa mōnāmaī ĩedāni. Wentamō mongæ wæcæ wæ, ante edæ wīwa cædāmaī ĩedāni. Nanguī māincoo ante æĭnente wædāmaī ĩedāni. Māninō tōmānō cædāmaī ĩmīni ĩnte māninō ante edæ adopoque incæ tededāmaī ĩmæwedāni. Edæ Wængonguī quīmīni tæiyæ waēmō entawēmīni ĩnte mīnitō māninō tōmānō cædāmaī incæmīnīmpa.

⁴ Wentamō ante nāni pōnēwēnō bai mīnitō wæætē adobainō ante pōnēnāmaī ĩedāni. Ōnonque ante nāni tedewēnō bai mīnitō wæætē adobai tededāmaī ĩedāni. Wēnæ wēnæ ante pōnente nāni badete towēnō bai mīnitō wæætē adobai badete todāmaī ĩedāni. ĩñæmpa Wængonguī quīmīni ĩnōmīni ĩnte mīnitō māninō ante wīi pōnenguēnēmīni ĩmīnīpa. Wæætē Wængonguī ĩngante waa ate pōnēninque apænequēnēmīni ĩmīnīpa.

⁵ Awēnē Odeye Wængonguī nempo ayæ Awēnē Odeye Codito nempo edæ ædānidō nē guīte ænguīnāni ĩnānīi. Nānōogængā ĩnāmaī ĩñongante nē towēnāni tōnō wentamō pōnente nē cædāni ĩñōmō tōmēnāni edæ dicæ guīte ænguīnāniyaa. Ayæ māincoo ante wacā quī nē æĭnente wæwēnāni ĩñōmō edæ, Māincoo incæ mōnitō wængonguī ĩmpa, ante bai cædāni ĩnōnāni ĩnte tōmēnāni adobai edæ guīte ænāmaī incædānīmpa. Ante āmo ēñēedāni. ⁶ Wadāni, Mīnitō oda cæcæmīnīmpa,

ante önonquedö ante tedete cæyönänite mīnitö wæætē tōmēnāni nāni tededö ante edæ ēñēnāmaī iedāni. Edæ tōmēnāni ēñēnāmaī inte nāni wēnæ wēnæ cædö beyæ Wængonguī ænguī badinque tōmēnāni inānite pancæcāimpa. ⁷ Inique mīnitö gooque gomö adinque tōmēnāni tönö godongāmæ cædāmaī iedāni.

⁸ Mīnitö iñömö wēēñēdē wentamö mongāmīni ingaimīni inte ñowo wæætē edæ mönö Awēnē nempo quēwēninque edæ ñäö baī entawēmīnīpa. Inique Mæmpo nänö ñäö emönö baī entawēmīni inte mīnitö ñäö iñömö cægonte baī edæ waa quēwēedāni. ⁹ Edæ waiwæ waincate baī cædinque mönö wadāni inānite godö waa cæquinque mönö edæ ñäö iñömö quēwēmōmpa. Ayæ nö pōni mönö cæquinque nāwangä pōni ante mönö apænequinque edæ ñäö iñömö quēwēmōmpa. ¹⁰ Ayæ, Æbänö cæmö ate mönö Awēnē, Waa cæmīni abopa, ante apænequingä, ante ēñencæte ante cædinque do ēñēnīmi inte tōmengä nänö waa adonque cæedāni. ¹¹ Wadāni wēmo iñömö önonque nāni cædö ante adinque mīnitö iñömö edæ gooque gomö aedāni. Ayæ tica ēnente baī cædinque, Tōmēnāni nāni cædö wēnæ wēnæ impa, ante edonque odömömīni acædānīmpa. ¹² Awēmö nāni cædö beyæ guingo imonte wæquēñēnāni iñönāni mönö iñömö edæ guñēnete wædinque mäninö ante edæ tededāmaī ingæīmpa. ¹³ Wæætē edæ, Awēmö iñömö æbänö cædānīi, ante tōmänö ante edæ tica ēnente edonque acæīmpa. ¹⁴ Ñäö beyænque edæ edonque amōmpa. Mänōmaī i beyæ iīmaī ante ämotamīni ante baī apænedānīpa. “Bitö wangæ möimi inte ñāni ömæmonte ængæ

gantie.

Edæ ængæ gantiyömite

Codito incæ pönö tica ënente bai cæcä ate ñäö entawencæbiimpa,” ante apænedänipa.

¹⁵ Mänömaï beyæ mïnitö ocai ömæcamïni ïnämaï ïnömïni inte wæætë ocai në encamïni inte cædinque, Æbänö waa cæte quëwenguïmo, ante nämä waa ate waa cæedäni. ¹⁶ Wadäni ñöwo incæ godömenque wïwa cædänipa cæmïni. Eyepæ ïñonte mïni cæquënënonque ante edæ do cæedäni. ¹⁷ Edæ wëñænäni owempote cædäni bai mïnitö adobaï cædämaï ïedäni. Wæætë, Wængonguï æbänö angantawo, ante ëñëninque mäninonque ante ëñente cæedäni. ¹⁸ Waodäni biïnömæ näni ämæ bedinque dowænte badinque godömenque pönënamaï cædinque tömënäni näni ëwente wæwenguinque bewënänipa. ïinque mïnitö ïñömö bete dowænte badämaï ïedäni. Wæætë Wængonguï Önöwoca ingante ædæmö ëwocate quëwëedäni. ¹⁹ Ämotamïni ante bai godongämæ watapæ ante tedeedäni. Awënë Dabii wodi nänö ämotamïni angaintaa adinque edæ adodö äedäni. Ayæ mïnitö nämä mä pönëninque, ïïmaï Wængonguï beyæ mönö ämotamïni angæïmpa, ante adodö äedäni. Wængonguï Önöwoca angä ëñente ëwocadinque tömengä ämotamïni nänö änönö ante adodö äedäni. Mïmöno ämotamïni ante bai pönëninque mïnitö mönö Awënë ingante watapæ pönente äedäni. ²⁰ Æbämë bayonte mïnitö tömänö beyæ ante edæ Mæmpo Wængonguï ingante cöwë waa ate pönëninque mönö Awënë Codito ëmöwo ante apæneedäni.

Mœmpoidi nāni wencabo iūmaī quēwencædānimpa

21 Mōnō Codito ingante guīñente wædinque mīnitō wīī nāmā mīni pōnēnonque baī cædinque wæætē edæ, Nē ānāni æbānō ānānii, ante Ao ate nōinō ante cæedāni.

22 Onquiyæmīni ēñēedāni. Mīnitō, Mōnō Awēnē nānō angainō baī mōnō ēñente cæcæimpa, ante tōmēmīni nānōogænāni inānite Ao ante ēñente cæedāni. 23 Edæ Codito ingante mōnō godongāmæ pōnencabo iñōmonte mōnō Codito adocā iñōmō, Quēwencæmīnimpa, ante nē Ængaingā inongā ingampa. Tōmengā tōnō mōnō adoyonque baī iñōmonte tōmengā iñōmō mōnō Ocamō baī inongā ingampa. Ayæ onquiyængā tōnō onguīñængā adobaī adoyonque baī iñōnate onguīñængā iñōmō nē ocamō baī inongā ingampa. 24 Ininque Codito ingante mōnō godongāmæ pōnencabo incæ tōmengā ingante Ao ante ēñente cæmō baī onquiyænāni adobaī tōmēnāni nānōogænāni inānite cōwē edæ Ao ante ēñente cæquēnēnāni inānipa.

25 Wæætē onguīñæmīni ēñēedāni. Mīnitō Codito nānō waadete pōnēnō baī tōmēmīni nānōogænāni inānite adobaī waadete pōnēedāni. Tōmengā ingante mōnō godongāmæ pōnencabo iñōmonte tōmengā iñōmō mōnō imonte waadete pōnēninque mōnō imonte æncæte ante pōnō cædinque nāmā wepæ godongacāimpa. 26 Ayæ, Wængonguī nānō apænedō waēmōmæ imæ baī iñonte mīnitō iñōmō mānīnō ante ēñēninque tæiyæ waēmō ēwocate quēwencæmīnimpa, ante mōnō Codito adocā mōnō imonte edæ ñā mēnongate baī cægacāimpa. 27 Mānōmaī tæiyæ waēmō badinque

mönö wentamö mongænāmaï inte Codito ingante mönö pönencabo adocabomö iñömonte tömengä iñömö edæ nänöogængä ænte bai cædinque mönö pönencabo imonte, Bitö, ante apænegacäimpa. Ayæ mönö cabo iñömonte tömengä, Bitö idiquibæ entawënāmaï iñömite ædö cæte bitö imite piinte anguii, ante pönö cægacäimpa. Ayæ wæætë edæ, Ñä mënongate bai tæiyæ waëmö ëmömi inique mönö edæ guëa ñäö apäite bai ëmongæimpa, ante Codito nänöogængä ænte bai mönö imonte pönö ængacäimpa.

²⁸ Onguiñænāni iñömö adobai tömënāni, Botö baö, ante nāni pönë bai tömënāni nänöogænāni inānite adobai waadete edæ pönenguënēnāni inānipa. Æcänö tömengä nänöogængä ingante waadete pönēna iñömö tömengä nāmā baö ante waadete pönente bai edæ cæcampa. ²⁹ Iñæmpa waocä nāmā baö cöwë piināmaï ingampa. Wæætë, Botö baö, ante edæ pæ gompodique pönö aacampa. Ayæ adobai Codito ingante mönö godongämæ pönencabo iñömonte edæ tömengä adobai, Botö baö, ante bai cædinque mönö imonte wææ gompodique pönö aacampa. ³⁰ Edæ mönö Codito nē Ocamö bai inongä inte nē angä iñongante mönö wæætë tömengä tönö adoyonque bai inte ëñente quëwëmompä. ³¹ “Mänömaï beyæ onguiñængä mäempo tönö badä inate ëmö cæte godinque onquiyængä ingante, Botö nänöogængä, ante æmæwo monte quëwencæcäimpa. Mënaa inina incæ tömëna wæætë nāna gæncaya badinque adocanque bai bacædaimpä,” ante yewæmongatimpa.

32 Mänömainö ante nani yewæmongainö ante edæ wë wodonte bai i iñonte wii tömänö ante eñëmompä. Incæte, Codito ingante mönö godongämæ pönencabo iñömonte mönö tömengä tönö adocanque bai imöimpa, ante minitö eñencæminimpa, ante botö apænetabopa. 33 Incæte onguiñæmi nämä bitö waadete pönënonganca tömëmi nänöogængä ingante edæ adoganca waadete pönencæbiimpa. Onquiyæmi adobai, Botö nänöogængä ingampa, ante adinque edæ eñente cæcæbiimpa.

6

1 Wëñæmini guiquënë eñëedäni. Minitö mönö Awënë nempo quëwënömini inte tömëmini mæmpoidi inänite edæ ædæmö eñente cæedäni. Æcänö edæ mänömai cædaa tömengä edæ nö pöni cæcampa. 2 “Wæmpocä ingante wäänä inante waa adinque tömëna inate godö waadete cæe,” ante Wængongui incæ wææ angacäimpa. Tömengä wade nänö wææ angainö äninque, Mini waa quëwenguinque cæcæminimpa, ante apænedämai ingaingä inte ñöwo iine ante wææ äninque, Mini waa quëwenguinque cæcæminimpa, ante mä apænegacäimpa. 3 Edæ iine ante wææ äninque tömengä, “Mänömai cæmini ininque minitö watapæ quëwëninque iimæca wantæpiyæ quëwencæminimpa,” ante mä apænegacäimpa.

4 Wæmpomini guiquënë eñëedäni. Minitö wënanä wii äinäni bacædänimpa, ante wææ cædinque minitö tömënanä inänite piinte cædämai iedäni. Wæætë, Mönö Awënë wææ aadinque mönö imonte päninque odömonte apænecampa, ante adinque

mīnitō tōmengā nānō cæī bai adobaī cædinque wēñænāni inānite ædæmō wææ aadinque mōnō Awēnē nānō apænedō ante odōmonte apænemīni ate tōmēnāni waa pæcædānimpa.

⁵ Waodāni mīnitō imīnite ō ænāni inte tōmēnāni beyænque cæte nē quēwēmīni iñōmīnite apænebo eñēedāni. Iimæca mīnitō awēnēidi inānite mīnitō waa adinque guiñente wædinque tōmēnāni nāni ānō ante eñente cæedāni. Mīnitō Codito angā eñente mīmōnē nō pōnente cæmīnitawo. Inique edæ iimæca awēnē angā eñente edæ adobaī mīmōnē nō pōnente cæedāni. ⁶ Mīnitō edæ, Awēnē botō imote waa acæcāimpa, ante tōmengā ayongante eñente cæmīnitawo. Iñæmpa awēnē dæ goyongante adobaī cōwē eñente cæedāni. Codito botō imote nē godonte Ængaingā ingante nē cæte quēwēmō imompa, ante pōnēninque mīnitō edæ Wængonguī nānō ānōnō ante mīmōnoque pōnente cæedāni.

⁷ Mīnitō mīmōno piyænē cædinque iimāi ante pōnente cæedāni. Iimæca awēnē ingante cædinque botō wīi waocā beyænque ante cæbopa. Wæætē Wængonguī Awēnē beyænque ante botō iimæca awēnē ingante cæbopa, ante pōnēninque pæ piñænte bai cæedāni. ⁸ Mīnitō iimāi ante edæ do eñēmīnipa. Mīnitō wacā nānō ō ænimīni inte tōmengā beyænque nē cæte quēwēmīni incæ abæ tawænte ee gote bai nāmā beyænque cæte quēwēmīni incæ mīnitō imīnite mōnō Awēnē iñōmō, Bitō ægancadō waa cæbii, ante adinque wæætē eyepæ pōni pædæ pōnongā ænguimīni imīnipa.

⁹ Waocā ingante nē ō æmīni guiquēnē eñēedāni. Mīni nē ō ængaināni inānite adobaī waa cæedāni. Tōmēmīni Awēnē incæ tōmēnāni Awēnē adocā

inongä inte öönædë owocampa cæminii. Tömengä iñömö wacä ingante wadö wacä ingante wadö ate pönente cædämaï ingampa. Mänömainö ante do ëñëmïni inte mïnitö beyænque cæte nê quëwënäni inänite edæ piïnte äninque edæ pæmënänamaï iedäni.

Tæinta wëñate bai mönö tæi piñænte ewocacæïmpa

¹⁰ Ñöwo iïmaï yewæmöninque botö idæwaa yewæmömopa. Minitö mönö Awënë nempo nê quëwënömïni iñömïnite tömengä nänö tæi piñænö pædæ pönongä æninque tæi piñænte entawente quëwëedäni. ¹¹ Minitö wææ caaquincoo, ante Wængonguï eyepæ pöni nänö da pönönincoo tömancoo æninque wëñate bai cædinque tæi ongödäni. Edæ mänincoo tömancoo wëñate ongöñömïni wënæ awënë, Oda cæcæminimpa, ante nanguï ëñente cæcä incæte mïnitö wæætë oda cædämaï inte edæ tæi ongoncæminimpa.

¹² Edæ wïi waodäni inänite mönö guëadö guëa cæcæïmpa. Wæætë wënæidi awënëidi tönö wënæidi inänite nê änäni iñönänite mönö tömënäni inänite wæætë guëadö guëa cæcæïmpa. Inguipoga wëmö iñömö tæi piñænte ënempodäni tönö öönædë iñömö wënæcoo nê wiwa ewocate cædäni tönö mänimpodäni mämö ti gotodoncæ cæyönänite mönö wæætë guëadö guëa cæcæïmpa. ¹³ Inique tömënäni piïnte mämö näni wiwa cæönæ iinque bayonte mönö wodii winönämaï inte tömënäni inänite wæætë da godongæïmpa. Ante ayæ, Tömää edæ eyepæ cæte ate mönö edæ tæ go wæænämaï inte adiyæ ongongæïmpa, ante cædinque mïnitö Wængonguï nänö, Wææ caaquincoo, ante tæinta

baï nänö da pönöincoo edæ do eyepæ æninque tömancoo edæ da wēñaedäni.

¹⁴ Wēñadinque edæ wodii winönämaï inte edæ næ gongænte tæï ongödäni. Edæ, Tæï wææ caaquincoo, ante pönö tæï pacadeyænte baï cædinque mīnitö Wængonguï nänö nö pönönö entawëninque adobaï nö entawente quëwëedäni. Tæcætawë inö tæineta mīni wææ wodontawëinta ante wēñate baï cædinque Wængonguï tæiyæ waëmö nänö cædö ante edæ entawente tæï cæte ongödäni. ¹⁵ Mönö Codito pönö cæcä beyænque mönö godongämæ piyænë cæcæimpa, ante watapæ mönö ëñënö beyæ pogodo gote apænecæte ante cædinque mīnitö awæncata tæï wææ cæwainta wëwate baï cædinque gänë pönente cæedäni.

¹⁶ Yabæque pönï wææ cæquinta tæinta baï næænte baï cædinque mīni wede pönönö ædæmö entawëninque quëwëedäni. Ìninque në wīwa cædongä ponte gonga encado baï to piyæncate baï cædinque, Mīnitö oda cæcæmīnimpa, ante cæcä ate mīnitö mīni wede pönönö beyænque tömengä wīwa nänö änö ante edæ ëñënämaï incæmīnimpa. ¹⁷ Ayæ, Ocamö incainta tæinta baï impa, ante wææ wencate baï cædinque mīnitö Codito pönö ængä beyænque mīni quëwenguinö ante ænte entawencæmīnimpa. Mīnitö yaëmë wææ næænte baï cædinque Wængonguï Önöwoca apænecä ëñëninque nāni yewæmongainta ate ædæmö ëñëninque edæ cöwë entawëedäni.

¹⁸ Ayæ Wængonguï Önöwoca ingante ëwocadinque mīnitö tömengä ingante, Wængonguï bitö cöwë cæcæbiimpa, ante godömenque nanguï

apænedinque ñine cædāmaï ïedāni. Mänömaï cæcæte ante mīnitō mīimīni ongōnīnque wæntæte badāmaï inte Wængonguï quīnāni tōmānāni beyæ ante cōwē apæneedāni. ¹⁹ Ayæ botō beyæ ante adobaï apænemīni eñēnīnque Wængonguï pōnō cæcā ate botō edonque tedecæboimpa, ämopa. Edæ Codito ingantedō ante wēenēñedē mōnō eñēnāmaï ingaïne ante botō ñōwo watapæ eñēnīnque guīñēnedāmaï inte apænebo eñencædānimpa, ämopa. Mänömaïnō ante mīnitō Wængonguï ingante apæneedāni, ämopa. ²⁰ Mānīne ante botō wadāni weca nē gote apænebo beyænque ñōwo gæguīncamē encaipobo inte wæbopa. Ìnīnque, Mānīne ante nē apænequēnengā inte Pabodo cōwē guīñēnedāmaï inte apænecæcāimpa, ante mīnitō botō beyæ ante apæneedāni.

Waa quēwencæmīnimpa, ante

²¹ Botō Pabodo ïñōmō æbānō quēwēmoo, ante, Quīnō baï cæboo, ante eñencæte ante wæmīnitawo. Edæ Tiquico mōnō tōñīñacā mōnō nē waadecā ïnongā inte tōmengā ñōwo pōnīnque mīnitō ïmīnite māñnō tōmānō ante apænecā eñencæmīnimpa. Tōmengā ïñōmō mōnō Awēnē nempo quēwēnīnque tōmengā beyæ nē cædongā inte cōwē nē pōnengā inte ædæmō cæcā acæimpa. ²² Ìnīnque, Pabodoidi æbānō quēwēnāñii, ante tōmengā pōnō apænecā eñēnīnque mīnitō wampo pōnēnīnque tæï piñænte entawencæmīnimpa. Ante cædinque botō, Ædæmō apænebi eñencædānimpa, ante tōmengā ingante mīnitō weca da godōmo pongā aedāni.

²³ Mæmpo Wængonguï tōnō mōnō Awēnē Itota Codito mīnitō ïmīnite waadete pōnō cæda ate

mīnitō mīni caipæ incæ gänë entawëninque
wede pönëninque godongämæ edæ waadete
pönencæminimpa, ämopa. ²⁴ Æcänö mönö Awënë
Itota Codito ingante cōwë waadete pönente
ñimpo cädämaï ina iñömö tömengä ingante
Wængonguï pönö waadete cæcæcäimpa, ante botö
Wængonguï ingante apænebopa. Mäninque ante
yewæmömopa.

Wængonguī nānō Apænegainō
New Testament in Waorani (EC:auc:Waorani)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Waorani

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Waorani [auc], Ecuador

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Waorani

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

9bedab5a-39ff-5163-a35b-8056cbbe8690